



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO. 410.025.01.2020

Pan prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski
Rektor
w Politechnice Poznańskiej
Pl. Marii Skłodowskiej-Curie 5
60-965 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/026 Finansowanie szkolnictwa wyższego

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Politechnika Poznańska; Pl. Marii Skłodowskiej-Curie 5, 60-965 Poznań (dalej: Politechnika albo Uczelnia)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teofil Jesionowski, Rektor, od 1 września 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Tomasz Łodygowski, Rektor, od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działalność badawcza i rozwój naukowy pracowników uczelni publicznych. 2. Działalność dydaktyczna uczelni i oferta kształcenia. 3. Wydatkowanie środków publicznych przez uczelnie publiczne.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020 (do dnia zakończenia kontroli, tj do dnia 9 grudnia 2020 r.) z wykorzystaniem danych z okresu wcześniejszego w celach porównawczych ¹ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Zbigniew Truszkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/131/2020 z 13 października 2020 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej także: kontrolowany okres albo badany okres.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania władz Uczelni w istniejącym systemie finansowania szkolnictwa wyższego, zapewniające: rozwój naukowy Politechniki i odpowiednie warunki do realizacji zadań związanych z kształceniem, w tym do osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia oraz prawidłowe i celowe wydatkowanie przez Uczelnię środków publicznych.

Uczelnia opracowała i realizowała „Strategię rozwoju Politechniki do roku 2020” (dalej: Strategia), w której określono cele, działania i mierniki w zakresie rozwoju naukowego oraz w zakresie działalności dydaktycznej i efektów kształcenia. Wskazano też osoby odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych i terminy ich osiągnięcia. Liczba i udział nauczycieli akademickich w grupie stanowisk badawczych, wśród wszystkich nauczycieli akademickich nie zmniejszały się w kontrolowanym okresie. Kierunki studiów na określonych poziomach i profilach przyporządkowano do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub artystycznych. Programy studiów na kierunkach prowadzonych w Uczelni podlegały ocenie i doskonaleniu. W Politechnice opracowano i stosowano narzędzia pozwalające ocenić, czy osiągnięte zostały efekty uczenia. Uczelnia prowadziła gospodarkę finansową na podstawie rzetelnych planów rzeczowo-finansowych, opracowanych terminowo, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów. Środki finansowe przyznane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: Minister) na zadania wskazane w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁴, gromadzono na odrębnym rachunku bankowym. Podział subwencji na lata 2019-2020 był zgodny z przyjętymi zasadami, określonymi w uchwałach Senatu Akademickiego Politechniki i zarządzeniach Rektora. Politechnika prawidłowo i celowo wydatkowała oraz prawidłowo rozliczyła środki finansowe z tytułu dotacji celowych i podmiotowych, w tym środki dotacji celowej na zadania inwestycyjne oraz z tytułu subwencji, a roczne sprawozdania finansowe Uczelni były poddawane badaniu przez firmę audytorską. Dla przyjętych w Strategii mierników nie określono jednak zaplanowanych do osiągnięcia wartości liczbowych lub finansowych (wskaźników). Nie miały one nawet charakteru ogólnego np. „zwiększenie”, „poprawa”, „wzmocnienie”. Nie posiadały także funkcjonalności, które pozwalałyby na dokonanie pomiaru, na ile cele główne strategii zostały zrealizowane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

Dane wstępne

W latach 2018-2020, wewnętrzną organizację, zadania i tryb działania Uczelni, w tym w szczególności: sposób powoływania i odwoływania jej organów oraz tryb ich funkcjonowania, zasady powoływania osób do pełnienia funkcji kierowniczych w Uczelni i ich odwoływania, zasady prowadzenia działalności gospodarczej

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: UPSWiN. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, ze zm.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

i dysponowania mieniem oraz przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń, określały Statuty Politechniki, uchwalone przez Senat Akademicki w 2016 i 2019 r.⁶ Od 1 stycznia 2020 r. w Politechnice obowiązywała nowa struktura organizacyjna, w której funkcjonowało dziewięć nowych wydziałów skupionych wokół dziewięciu wiodących dyscyplin naukowych: Wydział Architektury (architektura i urbanistyka), Wydział Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki (automatyka, elektronika i elektrotechnika), Wydział Informatyki i Telekomunikacji (informatyka techniczna i telekomunikacja), Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu (inżynieria lądowa i transport), Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki Technicznej (inżynieria materiałowa), Wydział Inżynierii Mechanicznej (inżynieria mechaniczna), Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki (inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka), Wydział Inżynierii Zarządzania (nauki o zarządzaniu i jakości) i Wydział Technologii Chemicznej (nauki chemiczne).

(akta kontroli str. 4-128)

OBSZAR

1. Działalność badawcza i rozwój naukowy pracowników uczelni

Opis stanu
faktycznego

1.1. W badanym okresie w Uczelni obowiązywała Strategia zatwierdzona przez Senat Akademicki Politechniki w grudniu 2010 r.⁷; ze względu na zbliżający się jubileusz 100-lecia Uczelni, zwana „Strategią Rozwoju na Stulecie”. Podkreślono w niej, że przedstawione cele strategiczne i operacyjne wynikały z aktualnych możliwości Uczelni oraz planowanych i realizowanych przedsięwzięć w zakresie kształcenia, prac naukowych i badawczo-rozwojowych, rozwoju kadr i infrastruktury, budowania prestiżu oraz doskonalenia w zakresie zarządzania Uczelnią. Cel strategiczny 2 „Osiągnięcie wysokiego potencjału wdrożeniowego prac naukowych i badawczo-rozwojowych” bezpośrednio odnosił się do rozwoju naukowego Politechniki. Przypisano temu celowi pięć celów operacyjnych (1. Skuteczny i obiektywny system oceny osiągnięć naukowych i badawczo-rozwojowych nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, 2. Efektywne wykorzystanie infrastruktury badawczo-pomiarowej, 3. Zwiększenie zakresu i efektywności prac naukowych i badawczo-rozwojowych prowadzonych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, 4. Skuteczny transfer osiągnięć naukowych do przedsiębiorstw i społeczeństwa, 5. Rozwijanie jednostek i działań wspomagających badania naukowe), oraz 18 działań służących realizacji tych celów. Wskazano osoby odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych i terminy ich osiągania. W realizowanej strategii, w miernikach dla ww. celu strategicznego założono osiągnięcie najwyższej kategorii naukowej A dla wszystkich jednostek naukowych Politechniki. Także wybrane cele operacyjne z innych celów strategicznych pośrednio odnosiły się do rozwoju naukowego Uczelni, w tym w szczególności cele operacyjne z celu strategicznego 4 „Sprawne i efektywne zarządzanie zasobami Uczelni”. W Strategii nie określono nakładów finansowych niezbędnych do osiągnięcia celów oraz efektów/mierników w ww. zakresie. Rektor wyjaśnił, że działania związane z realizacją wszystkich celów strategicznych, zmierzały do wzmocnienia potencjału badawczego Uczelni, wśród których poszukiwanie wiodących działań/dyscyplin odgrywało kluczową rolę. Dodał, że potwierdzeniem tych działań, była całkowita reorganizacja Uczelni polegająca na utworzeniu

⁶ Odpowiednio: uchwała nr 15/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Politechniki i uchwała nr 225/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Politechniki

⁷ Uchwała Nr 114 Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii

dziwięciu nowych wydziałów, skupionych wokół dziewięciu wiodących dyscyplin naukowych. Rektor podkreślił, że te zmiany umożliwiły koncentrację badaczy o zbliżonym profilu naukowym, i stworzyły dogodne warunki do rywalizacji liderów, w obrębie dyscyplin. W ich rezultacie, uzyskiwane osiągnięcia naukowe koncentrują się na jakości, a nie na ilości, w celu uzyskania przez Uczelnię najwyższych kategorii naukowych w poszczególnych dyscyplinach.

(akta kontroli str. 129-142, 739)

Monitorowanie realizacji celów operacyjnych i przypisanych im działań związanych z celem głównym w zakresie rozwoju naukowego Uczelni odbywało się poprzez coroczne sprawozdania prorektora ds. nauki (również w ogólnodostępnej publikacji) z działalności naukowo-badawczej oraz efektywności badań naukowych zawierające szczegółowe dane dotyczące: liczby publikacji naukowych sygnowanych przez pracowników Politechniki, udziału pracowników Politechniki w konferencjach krajowych i międzynarodowych (włącznie z liczbą referatów wygłoszonych oraz opublikowanych w materiałach konferencyjnych), liczby uzyskanych stopni i tytułów naukowych, liczby konferencji, których organizatorami lub współorganizatorami byli pracownicy Uczelni, zdobytych przez pracowników Uczelni nagród i wyróżnień, przyznanych grantów i realizowanych programów. Sprawozdania te podlegały ocenie Senackiej Komisji ds. Nauki. Rektor wyjaśnił, że w Uczelni powołano Sekcję ds. ewaluacji, która wspiera monitoring osiągnięć poszczególnych pracowników przypisanych do dyscyplin i dokonuje wewnętrznej oceny poziomu wykonywanych prac naukowych, efektywności w zdobywaniu projektów, oraz środków zewnętrznych (tzw. zlecenia z przemysłu).

Rektor wyjaśnił, że przyjęte formy monitorowania realizacji celów Strategii dostarczały jej realizatorom oraz interesariuszom niezbędnych informacji o dokonywanych postępach w jej wdrażaniu. Pozwalały identyfikować zachodzące procesy wewnątrz Uczelni oraz w jej otoczeniu zewnętrznym, ułatwiając korygowanie odstępstw od planu działania i wprowadzania modyfikacji w latach przyszłych. Po wejściu w życie przepisów UPSWiN, ówczesne władze Uczelni dokonały oceny aktualności strategii i dokonały jej modyfikacji w kontekście wymogów tej ustawy. Zgodnie z założeniem władz Uczelni, oceny realizacji Strategii dokonywano w oparciu o sporządzane w każdym roku sprawozdania z poszczególnych obszarów działalności Uczelni. Sprawozdania te, zawierające syntetyczne dane prezentowane na posiedzeniach Senatu Akademickiego Politechniki, były wcześniej poddawane ocenie członków Zespołu Rectorskiego, władz dziekańskich oraz Senackich Komisji. Rektor dodał, że wraz z rozpoczęciem kadencji (od 1 września 2020 r.) podjął działania w zakresie opracowania Strategii na lata 2020-2030.

(akta kontroli str. 144-159, 173-178)

1.2. W latach akademickich 2018/2019 – 2019/2020⁸ w Uczelni zatrudniono odpowiednio: 1301 i 1312 nauczycieli akademickich. Najwięcej z nich było zatrudnionych w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, odpowiednio: 890 (68,4% zatrudnionych⁹) i 891 (68% zatrudnionych); kolejno w grupie pracowników dydaktycznych, odpowiednio: 380 (29,2% zatrudnionych) i 379 (29% zatrudnionych) oraz w grupie pracowników badawczych, odpowiednio: 31 (2,4% zatrudnionych) i 42 (3,2% zatrudnionych).

⁸ Według stanu odpowiednio na: 30.09.2019 r. i 30.09.2020 r.

⁹ Odpowiednio odsetek wśród ogółu zatrudnionych nauczycieli akademickich

W roku akademickim 2020/2021 zatrudnionych było w Politechnice 1328 nauczycieli akademickich. W najliczniejszej grupie pracowników badawczo-dydaktycznych (905 osób) zatrudniono: 89 profesorów zwyczajnych (9,8%)¹⁰, 105 profesorów Uczelni (11,6%), 160 adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego (18%), 328 adiunktów ze stopniem doktora (36,2%), 42 asystentów ze stopniem doktora (4,6%) i 181 asystentów z tytułem magistra (20%). W grupie pracowników dydaktycznych (379 osób) zatrudniono: dwóch profesorów zwyczajnych (0,5%), pięciu profesorów uczelni (1,3 %), sześciu adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego (1,6%), 191 adiunktów ze stopniem doktora (50,3 %), ośmiu asystentów ze stopniem doktora (2,1%), dwóch docentów ze stopniem doktora (0,5%), 19 wykładowców ze stopniem doktora (5%), jednego instruktora ze stopniem doktora (0,3%), jednego lektora ze stopniem doktora (0,3%), 24 asystentów z tytułem magistra (6,3%), 75 wykładowców z tytułem magistra (19,8%), 17 starszych wykładowców z tytułem magistra (5,3%), 25 lektorów z tytułem magistra (6,6%) i trzech Instruktorów z tytułem magistra (0,8%). W grupie 44 pracowników badawczych zatrudniono ośmiu profesorów zwyczajnych (18%), jednego profesora uczelni (2,2%), dziewięciu adiunktów ze stopniem doktora (20,4%), sześciu asystentów ze stopniem doktora (14%) i 20 asystentów z tytułem magistra (45,4%).

W latach akademickich 2018/2019 – 2020/2021 w grupie stanowisk badawczych było zatrudnionych odpowiednio: 31, 42 i 44 nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 188-189, 190)

1.3. W latach 2018-2020 (III kwartał) w Politechnice nadano 185 osobom stopnie naukowe doktora¹¹, w tym odpowiednio: 32, 34 i 15 stopni doktora, pracownikom uczelni (44%)¹², 9, 21 i sześć stopni doktora osobom niezatrudnionym w Uczelni (19,4%) oraz 25, 33, i 10 stopni doktora, doktorantom albo osobom, które ukończyły studia doktoranckie w Politechnice (37%). W tym samym okresie w Uczelni nadano 93 osobom stopnie doktora habilitowanego, w tym odpowiednio: 13, 35 i 19 stopni doktora habilitowanego, pracownikom Politechniki (72%)¹³ oraz sześciu, 12, i ośmiu osobom niezatrudnionym w Uczelni (28%)

(akta kontroli str. 191-192)

1.4. W dniu 1 października 2020 r. w Politechnice było zatrudnionych 99 profesorów zwyczajnych i 272 doktorów habilitowanych. Wśród nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora zwyczajnego, 74 (75% posiadających ten tytuł) to osoby urodzone przed 1 stycznia 1960 r.; 14 osób (14%), posiadało prawo do emerytury, a 54 osoby (55%), pobierało emeryturę. Tylko trzy osoby posiadające tytuł profesora zwyczajnego (3%) urodziło się po 31 grudnia 1974 r.

W analogicznym okresie wśród nauczycieli akademickich posiadających tytuł doktora habilitowanego, 35 z nich (13% posiadających ten tytuł) to osoby urodzone przed 1 stycznia 1960 r.; po 11 osób (po 4%) posiadało prawo do emerytury i pobierało emeryturę. Rektor wyjaśnił, że wymiana pokoleniowa pracowników naukowo-dydaktycznych jest stałym elementem życia Uczelni. Nieustającą troską

¹⁰ Odpowiednio: odsetek zatrudnionych na danym stanowisku wśród zatrudnionych na innych stanowiskach

¹¹ Odpowiednio: 66, 88 i 31 osobom

¹² Odpowiednio odsetek wszystkich nadanych stopni

¹³ Patrz przypis 8

władz jest zapewnienie takiej liczby nauczycieli akademickich z najwyższymi kompetencjami, aby podolać wyzwaniom kształcenia na europejskim poziomie. Dodał, że postępowania awansowe, szczególnie w przypadku wniosków o nadanie tytułu profesora, wymagają spełnienia określonych warunków, niedających się zrealizować w krótkim przedziale czasowym. Władze Uczelni starają się, dzięki spójnemu systemowi motywowania pracowników, zachęcić poszczególne osoby do jak najszybszego osiągania kolejnych szczebli kariery akademickiej.

(akta kontroli str. 182, 193-194)

1.5. W latach 2018-2020 (III kw.) Uczelnia złożyła do agencji wykonawczych 432 wnioski na projekty badawcze, odpowiednio: 153, 168 i 111, z tego do Narodowego Centrum Nauki (dalej NCN) 363 wnioski, odpowiednio: 126, 148 i 89 oraz do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (dalej NCBiR) 69 wniosków, odpowiednio: 27, 20 i 22. Do realizacji w Politechnice przyjęto 92 wnioski na badania finansowane ze środków tych agencji, w tym ze środków NCN odpowiednio: 28, 33, i 10 wniosków (łącznie 71) oraz ze środków NCBiR odpowiednio: 11, osiem i dwa wnioski (łącznie 21). W tym samym okresie zakończono po 22 (w każdym roku) projekty badawcze finansowane ze środków NCN i odpowiednio: 10, cztery i cztery projekty finansowane ze środków NCBiR.

W analogicznym okresie, po złożeniu przez Politechnikę 110 wniosków na projekty badawcze finansowane ze środków budżetowych UE (niebędących środkami z budżetu państwa)¹⁴, przyjęto do realizacji 47 wniosków, w tym 14 o charakterze badawczym (pięć zakończonych) 22 o charakterze dydaktycznym (15 zakończonych) i 11 przedsięwzięć praktycznych (pięć zakończonych).

(akta kontroli str. 195-196)

1.6. W statucie uczelni nie określono terminów na uzyskanie przez pracowników badawczo-rozwojowych stopnia doktora habilitowanego ani konsekwencji nieuzyskania tego stopnia naukowego we wskazanym terminie. Rektor wyjaśnił, że UPSWiN diametralnie zmieniła podejście do wymogu posiadania stopnia doktora habilitowanego. Określając w art. 116 stanowiska, na których mogą być zatrudniani nauczyciele akademicy wskazała, w ust. 2 pkt 2, że na stanowisku profesora uczelni „może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz znaczące osiągnięcia”. Dalej w ust. 4 dała Uczelni możliwość tworzenia innych stanowisk i określania wymagań, ale zastrzegła, że „wymagania te nie mogą dotyczyć posiadania lub obowiązku uzyskania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora”. Rektor dodał, że istniejący w Uczelni system motywowania pracowników do realizowania postawionych przed nimi zadań oparty na przejrzystych i spójnych zasadach¹⁵, premiujący pracowników podejmujących działania ponad, te wynikające z ich zakresów czynności¹⁶, stwarza w dłuższej perspektywie czasowej zachętę do pracy naukowej, dydaktycznej i innych form aktywności na rzecz Uczelni.

(akta kontroli str. 147-148, 181-182)

1.7. W badanym okresie w Politechnice nie utworzono spółki celowej w celu komercjalizacji wyników badań.

¹⁴ W tym: 36 wniosków o charakterze badawczym, 35 o charakterze dydaktycznym, 22 przedsięwzięć praktycznych i 17 innych.

¹⁵ Przedstawionych w dokumencie „Zasady Polityki Kadrowej obowiązujące na Politechnice”.

¹⁶ Regulamin wynagradzania pracowników Politechniki Poznańskiej.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Miernikom we wszystkich celach operacyjnych Strategii, w tym także miernikom celów operacyjnych, wynikających z celu strategicznego „Osiągnięcie wysokiego potencjału wdrożeniowego prac naukowych i badawczo-rozwojowych”, nie przypisano wskaźników do osiągnięcia, tj. wartości liczbowych lub finansowych. Nie miały one nawet charakteru ogólnego np. „zwiększenie”, „poprawa”, „wzmocnienie”. Nie posiadały funkcjonalności, które pozwalałyby na dokonanie pomiaru, na ile cele główne strategii zostały zrealizowane. W Strategii nie określono również nakładów finansowych niezbędnych do osiągnięcia celów oraz efektów/mierników w ww. zakresie.

Należy zauważyć, że wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań i ich rezultatów. Wskaźniki powinny zatem umożliwiać mierzenie postępu względem określonych celów lub innych wyznaczników. Wybór wskaźników powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami. Prawidłowo opracowany wskaźnik powinien być: adekwatny (dostosowany do celu i oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją), mierzalny (tj. kwantyfikowalny, wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych), wiarygodny (tak zdefiniowany, aby jego weryfikacja nie powodowała trudności), dostępny (łatwy do określenia), zdefiniowany wymiarem czasu (wartość wskaźnika powinna posiadać określony rok osiągnięcia wartości docelowej oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik)¹⁷.

Rektor wyjaśnił, że obowiązująca strategia powstała w okresie, w którym jej posiadanie przez Uczelnię nie było obowiązkowe. Charakter i struktura Strategii była wynikiem przemyśleń ówczesnych władz rektorskich. Dodał, że po 10 latach trudno odpowiedzieć na pytanie, dlaczego w Strategii nie opracowano wskaźników, w tym także, w zakresie działalności dydaktycznej i efektów kształcenia, za pomocą których można by dokonywać obiektywnych pomiarów stopnia realizacji celów strategii. W swoich wyjaśnieniach Rektor potwierdził jednocześnie, że w Strategii nie określono wysokości ani struktury kosztów.

Dodatkowo, Rektor wyjaśnił, że wraz z rozpoczęciem kadencji nowych władz rektorskich (od 1 września 2020 r.) podjęto działania zmierzające do opracowania Strategii na lata 2020-2030. W celu osiągnięcia najlepszego wyniku ewaluacji dyscyplin naukowych powołano sekcję ds. ewaluacji, której głównym zadaniem jest badanie stanu jakościowego doskonałości naukowej wszystkich ocenianych dyscyplin. Zespół ten będący wsparciem dla władz rektorskich i dziekańskich, obok audytu stanu naukowego, dokona rzeczowej oceny rozwoju kadry i efektywności działalności w pozyskiwaniu środków na badania, jak i zdolności do patentowania oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Rektor dodał, że nowa Strategia będzie zawierała: zdefiniowaną organizację monitoringu celów strategii, wskaźniki, uwzględniające ich adekwatność, mierzalność, wiarygodność, dostępność i funkcję czasową, funkcjonalność wskaźników (efektywność realizacji celów lub ich wyznaczników). Władze Uczelni planują powołanie zespołu ds. ewaluacji strategii, organu w pełni obiektywnego, który wykonując audyty będzie niejako arbitrem zachodzącego procesu wdrażania i monitoringu strategii.

¹⁷ Nowoczesne zarządzanie projektami, redakcja naukowa Michał Trocki, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012, s. 22, 95-96. Według zasady SMART, cele powinny być: konkretne i proste (S – ang. Specific, Simple), mierzalne (M – ang. Measurable), dające się ocenić jakościowo (A – ang. Assesable), realistyczne (R – ang. Realistic), powiązane z czasem (T – ang. Time-bound).

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Politechniki w zakresie działalności badawczej i rozwoju naukowego jej pracowników. Uczelnia opracowała i realizowała strategię, w której jeden z celów strategicznych odnosił się do rozwoju naukowego Politechniki. Określono dla niego cele operacyjne oraz działania służące realizacji tych celów. Wskazano też osoby odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych i terminy ich osiągania. Liczba i udział nauczycieli akademickich w grupie stanowisk badawczych wśród wszystkich nauczycieli akademickich nie malała w kontrolowanym okresie. Kierunki studiów prowadzone w Politechnice na określonych poziomach i profilach przyporządkowano do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub artystycznych. Prezentowane w Strategii mierniki, nie zawierały zaplanowanych do osiągnięcia wartości liczbowych lub finansowych, tj. adekwatnych i mierzalnych wskaźników efektywności. Nie miały one nawet charakteru ogólnego np. „zwiększenie”, „poprawa”, „wzmocnienie”. Nie posiadały funkcjonalności, które pozwalałyby na dokonanie pomiaru, na ile cele główne strategii zostały zrealizowane.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Działalność dydaktyczna uczelni i oferta kształcenia

2.1. W obowiązującej Strategii do działalności dydaktycznej i efektów kształcenia w Politechnice odnosił się cel strategiczny 1 „Kształcenie przygotowujące do pracy i funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy”. Przypisano temu celowi siedem celów operacyjnych (1. Skuteczny i przyjazny system rekrutacji studentów i słuchaczy studiów doktoranckich, 2. Wysoka efektywność studiów I, II i III stopnia, 3. Programy studiów antycypujące oczekiwania pracodawców, wyzwania życia we współczesnym społeczeństwie oraz aspiracje studentów szczególnie uzdolnionych, 4. Internacjonalizacja kształcenia, 5. Szeroka oferta kształcenia ustawicznego, 6. Wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacyjnych, 7. Sprawny i skuteczny system oceny i zapewnienia jakości kształcenia) oraz 31 działań służących realizacji tych celów. Wskazano osoby odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych i terminy ich osiągania. Także wybrane cele operacyjne z innych celów strategicznych pośrednio odnosiły się do działalności dydaktycznej Uczelni i osiąganych efektów kształcenia, w tym w szczególności cele operacyjne z celu strategicznego 3 „Budowanie wizerunku przyjaznej Uczelni, otwartej na otoczenie”. W Strategii nie określono nakładów finansowych niezbędnych do osiągnięcia celów oraz efektów/mierników w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 129-142, 739)

Monitorowanie realizacji celów operacyjnych i przypisanych im działań związanych z celem głównym w zakresie działalności dydaktycznej i efektów kształcenia odbywało w oparciu o Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia¹⁸, który definiował mechanizmy monitorowania procesu kształcenia i jego doskonalenia oraz zapewniał spełnienie kryteriów akredytacyjnych poprzez wprowadzenie samokontroli w dziedzinie prowadzonej działalności dydaktycznej. System obejmował: monitorowanie i egzekwowanie standardów kształcenia oraz wytycznych Senatu dotyczących kształcenia, ocenę procesu nauczania, ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenę dostępności informacji na temat

¹⁸ Wprowadzony Uchwałą Nr 93 Senatu Akademickiego Politechniki z dnia 30 maja 2007 r., z późniejszymi zmianami.

kształcenia oferowanego w Uczelni. W systemie tym funkcjonował: Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia, Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Wydziałowe Systemy Zapewnienia Jakości Kształcenia, Wydziałowy Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Rady wydziałów przynajmniej jeden raz w roku akademickim zajmowały się oceną realizacji działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Corocznie na posiedzeniu Senatu akademickiego Uczelni Pełnomocnik rektora składał sprawozdanie z działalności Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Jednym z elementów Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia były hospitacje zajęć dydaktycznych, które służyły ocenie jakości procesu dydaktycznego prowadzonego w Uczelni. Inną formą monitoringu działalności dydaktycznej było coroczne przeprowadzanie anonimowej ankiety wśród studentów Politechniki; wyniki tych ankiet były ważnym źródłem informacji dla władz wydziałów i władz Uczelni o jakości zajęć prowadzonych przez wszystkich nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 160-172, 183-184)

2.2. W Uczelni w latach akademickich:

- 2018/2019¹⁹, kształciło się odpowiednio: 15903 studentów, w tym 12287 na studiach stacjonarnych, z czego 10504 na studiach I stopnia i 1783 na studiach II stopnia, oraz 3616 studentów na studiach niestacjonarnych, z czego 2425 na studiach I stopnia i 1191 na studiach II stopnia;
- 2019/2020²⁰, kształciło się odpowiednio: 15456 studentów, w tym 12041 na studiach stacjonarnych, z czego 10451 na studiach I stopnia i 1590 na studiach II stopnia, oraz 3415 studentów na studiach niestacjonarnych, z czego 2345 na studiach I stopnia i 1070 na studiach II stopnia;
- 2020/2021²¹, kształciło się odpowiednio: 16669 studentów, w tym 12890 na studiach stacjonarnych, z czego 10519 na studiach I stopnia i 2371 na studiach II stopnia, oraz 3779 studentów na studiach niestacjonarnych, z czego 2350 na studiach I stopnia i 1429 na studiach II stopnia.

Rektor wyjaśnił, że od wielu lat Politechnika znajduje się w pierwszej trójce na publikowanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego liście uczelni najczęściej wybieranych przez kandydatów na studia.

(akta kontroli str. 215-217)

2.3. W Politechnice, w roku akademickim:

- 2017/2018, na studiach I stopnia prowadzono dwa kierunki o profilu praktycznym i 31 kierunków o profilu akademickim; na studiach II stopnia prowadzono w tym okresie tylko 28 kierunków o profilu akademickim,
- 2018/2019, na studiach I stopnia prowadzono trzy kierunki o profilu praktycznym i 32 kierunki o profilu akademickim; na studiach II stopnia prowadzono w tym okresie tylko 26 kierunków o profilu akademickim,
- 2019/2020, na studiach I stopnia prowadzono cztery kierunki o profilu praktycznym i 33 kierunki o profilu akademickim; na studiach II stopnia prowadzono w tym okresie tylko 26 kierunków o profilu akademickim,

¹⁹ Liczba studentów wraz ze studentami cudzoziemcami wg stanu na 31.12. 2018 r.

²⁰ Liczba studentów wraz ze studentami cudzoziemcami wg stanu na 31.12.2019 r.

²¹ Liczba studentów wraz ze studentami cudzoziemcami wg stanu na 20.10.2020 r.

- 2020/2021, na studiach I stopnia prowadzono cztery kierunki o profilu praktycznym i 33 kierunki o profilu akademickim; na studiach II stopnia prowadzono w tym okresie tylko 26 kierunków o profilu akademickim.

(akta kontroli str. 701-704)

2.4. W Uczelni, w roku akademickim:

- 2018/2019, na studiach I stopnia utworzono dwa nowe kierunki (Budownictwo zrównoważone/Sustainable Building Engineering i Architektura wnętrz),
- 2019/2020, na studiach I stopnia utworzono dwa nowe kierunki (Konstrukcja i eksploatacja środków transportu i Sztuczna inteligencja/Artificial intelligence),
- 2020/2021, jeden nowy kierunek utworzono na studiach I stopnia (Inżynieria lotnicza) i jeden nowy kierunek na studiach II stopnia (Energetyka przemysłowa i odnawialna).

(akta kontroli str. 705)

2.5. W latach akademickich 2019/2020-2020/2021²² łączna liczba osób zatrudnionych po raz pierwszy w grupie pracowników dydaktycznych Politechniki wynosiła odpowiednio: 40 i 20. W tej liczbie było odpowiednio 25 i dwóch (63% i 10%) pracowników, którzy przeszli do tej grupy ze stanowisk badawczo-dydaktycznych oraz odpowiednio 15 i 18 osób (38% i 90%), które zostały zatrudnione na stanowisku dydaktycznym jako swoim pierwszym stanowisku pracy.

Rektor wyjaśnił, że UPSWiN wprowadziła trzy ścieżki kariery nauczyciela akademickiego: dydaktyczną, badawczo-dydaktyczną i badawczą. Ustawodawca dał nauczycielom akademickim możliwość wyboru obszaru, w którym mogą się realizować, a przede wszystkim zagwarantował im to, że ich szczególne umiejętności zostaną wykorzystane w jak najlepszy sposób. Dodał, że osoba, która nie realizowała się w pracy badawczej, mogła w pełni zaangażować się w pracę dydaktyczną, bez utraty szansy na awans, gdyż UPSWiN stwarzała możliwość awansu na stanowisko profesora uczelni w grupie pracowników dydaktycznych. Takie rozwiązanie, zdaniem Rektora pozwalało na maksymalne wykorzystanie kompetencji poszczególnych pracowników. Rektor wyjaśnił, że w obowiązującym Statucie, opracowanym zgodnie z zapisami UPSWiN, wprowadzono trzy grupy nauczycieli akademickich (art. 114 UPSWiN) i ograniczono katalog stanowisk nauczycieli akademickich do czterech: profesor, profesor uczelni, adiunkt, asystent (art. 116 ust. 1 UPSWiN). Rektor dodał, że w związku z możliwością, jaką stwarza art. 116 ust. 4 UPSWiN w zakresie określenia przez uczelnię innych stanowisk, w Politechnice, dla grupy dydaktycznej wprowadzono dodatkowo stanowiska: wykładowcy, lektora i instruktora, określając jednocześnie wymagania kwalifikacyjne niezbędne do ich zajmowania. Rektor wyjaśnił, że korzystając z możliwości jakie stworzyły ww. regulacje, 25 nauczycieli z grupy badawczo-dydaktycznej przeszło do grupy dydaktycznej pozostając na tych samych stanowiskach i nie tracąc jednocześnie szansy na awans.

Wśród głównych przyczyn dokonywania zmiany grupy przez nauczycieli akademickich Rektor wymienił: krótki staż pracy w Uczelni (11 osób), niezyskanie stopnia naukowego doktora (7 osób) oraz wybór przez pracowników nowej ścieżki kariery, w formie pracy dydaktycznej (7 osób), co mogło być związane z niezyskaniem satysfakcjonujących efektów naukowych.

Pracownicy zatrudnieni w grupie badawczo-dydaktycznej (7 osób), przeszli do grupy dydaktycznej po: 3 latach od uzyskania doktoratu (2 osoby), po 7 latach od uzyskania doktoratu (1 osoba), po 11 latach od uzyskania doktoratu (2 osoby), po

²² Według stanu na 1.10.2019 r. i 1.10.2020 r.

12 latach od uzyskania doktoratu (1 osoba) i po 13 latach od uzyskania doktoratu (1 osoba).

(akta kontroli str. 199-201, 706)

2.6. W latach akademickich 2019/2020²³-2020/2021²⁴ odpowiednio 982²⁵ i 1020²⁶ (77% i 79,4%²⁷) nauczycieli akademickich prowadziło zajęcia w godzinach ponadwymiarowych. Wśród nich odpowiednio 664 i 700 osób (68% i 69%) było zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej, oraz odpowiednio 318 i 320 (32,3% i 31,3%) w grupie dydaktycznej. W tym okresie odpowiednio 75% i 77,3%²⁸ wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej, prowadziło zajęcia w godzinach ponadwymiarowych. Rektor wyjaśnił, że realia życia akademickiego, wymagają pewnej elastyczności w zakresie pracy w godzinach nadliczbowych. Zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie Pracy istnieje możliwość obniżenia rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych w pewnych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. Działo się tak w przypadku tzw. osób funkcyjnych to jest takich, które w związku z wyborem lub powołaniem na określoną funkcję lub stanowisko, zostały obciążone dodatkowymi obowiązkami organizacyjno-administracyjnymi (rektor, prorektorzy, dziekani, prodziekani, dyrektorzy itp.). W takich przypadkach zaszła konieczność powierzenia prowadzenia tych zajęć innym pracownikom. Takie praktyki stosowano w celu zapewnienia utrzymania określonego poziomu kształcenia, jak i, sprawnego administrowania Uczelnią. Wśród innych przyczyn prowadzenia przez nauczycieli akademickich zajęć w godzinach ponadwymiarowych Rektor wymienił konieczność utrzymania jakości kształcenia, specyfikę uczelni technicznej i związaną z nią konieczność prowadzenia zajęć ze studentami w małych grupach ze względu na przepisy bhp, co powoduje, że liczba godzin prowadzonych na uczelni technicznej jest większa niż w innych typach uczelni oraz braki kadrowe. Rektor wyjaśnił, że w Uczelni nie stwierdzono negatywnych powiązań pomiędzy faktem zdobywania kolejnych szczebli awansu akademickiego a obciążeniem dydaktycznym poszczególnych pracowników.

(akta kontroli str. 200-201, 205-207, 218-232, 707)

2.7. W roku akademickim 2018/2019 i 2019/2020 spośród odpowiednio 890 i 891 nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej, 324 i 388 (36,4% i 44% ogółu w grupie) prowadziło zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w wymiarze nieprzekraczającym 1/4 rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych, ustalonego dla tej grupy. Pracownicy ci wyrażali zgodę na wykonywanie zajęć w godzinach ponadwymiarowych. Natomiast odpowiednio 388 i 276 osób (44% i 31% ogółu) zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej przekroczyło ww. wymiar zajęć, od ponad jednej godziny do odpowiednio 337 i 336 godzin. W roku akademickim 2018/2019 dwóch nauczycieli akademickich z grupy badawczo-dydaktycznej, pracowało w godzinach ponadwymiarowych, przekraczając próg 2-krotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych (o 24 i 68 godzin). W latach akademickich 2018/2019 -2019/2020 odpowiednio 444 i 314 (35% i

²³ Według stanu na 1.10.2019 r.

²⁴ Według stanu na 1.10.2020 r.

²⁵ Na 1282 zatrudnionych ogółem nauczycieli akademickich.

²⁶ Na 1284 zatrudnionych ogółem nauczycieli akademickich.

²⁷ W stosunku do łącznej liczby nauczycieli akademickich; patrz przyp. 25 i 26.

²⁸ Na 891 i 905 nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej zatrudnionych w latach 2019/2020-2020/2021.

24,4% ogółu zatrudnionych) pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych przekroczyło ustalone dla nich normy pracy w godzinach ponadwymiarowych. Wyjaśnienia Rektora w tym zakresie przedstawiono w pkt.2.6 wystąpienia.

(akta kontroli str. 233, 707, 708-735)

2.8. W latach akademickich 2019/2020 - 2020/2021 zajęcia dydaktyczne na podstawie umowy zlecenia, na studiach pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice prowadziło odpowiednio 226 i 177 osób, tj. 18% i 14% łącznej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych w tym okresie w Uczelni. Rektor wyjaśnił, że Uczelnia zatrudniała na umowę zlecenie m.in. osoby, które na co dzień pracowały zawodowo w różnych dziedzinach technicznych i były gotowe podzielić się swoją wiedzą praktyczną ze studentami, co jest niezmiernie ważne w przypadku uczelni technicznej. Na umowę zlecenie zatrudniano w Politechnice również osoby, które pracowały przez wiele lat na poznańskiej Uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego, które zdecydowały się przejść na emeryturę i nie chciały być związane stałą umową o pracę. Rektor dodał, że wiedza i kompetencje tych osób posiadających wieloletnie doświadczenie dydaktyczne i naukowe jest nie do przecenienia. Jest to grupa osób, których potencjał Uczelnia stara się wykorzystać, przy obserwowanym zmniejszaniu się zainteresowania pracą na Uczelni wśród młodych ludzi.

(akta kontroli str. 201, 736)

2.9. Stosownie do § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów²⁹, program studiów na Politechnice podlegał systematycznej ocenie i doskonaleniu. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w programie studiów uwzględniano wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, o którym mowa w art. 352 ust. 1 UPSWiN.

W Uczelni cykliczne oceny programów studiów dotyczyły m.in.:

- ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się, sposobu i terminów informowania studentów o kryteriach, metodach i zasadach dostarczania im informacji zwrotnej o wynikach zaliczeń i egzaminów;
- końcowego sprawdzania efektów uczenia się podczas prowadzenia prac i egzaminów dyplomowych;
- analizy wyników nauczania; dla wszystkich modułów nauczania wskazanych w programie studiów przewidziano analizę statystyk ocen w rozkładzie danego rocznika. Dzięki modułowi statystyki.put.poznan.pl wskazuje się na trendy poziomu osiągania efektów. W wyniku tej oceny osoby odpowiedzialne za poszczególne moduły zgłaszają swoje uwagi, sugestie dotyczące doskonalenia i konieczne do podjęcia działania korygujące w kierunku poprawienia skuteczności w tym zakresie;
- monitorowania losów absolwentów w trzech obszarach (ankietowania dyplomantów bezpośrednio po obronie, analizy danych ZUS pn. "Ekonomiczne losy absolwentów", ankietowania absolwentów w perspektywie minimum pół roku po zakończeniu studiów. Wyniki badań losów absolwentów były okresowo analizowane w celu potwierdzenia przydatności kierunku na rynku pracy. Zidentyfikowane luki kompetencyjne

²⁹ Dz. U. poz. 1861, ze zm.

- był uwzględniane podczas modyfikacji programów i treści kształcenia;
- analizy wymagań rynku pracy (cykliczne spotkania z otoczeniem biznesowym: Rada Biznesu, Izba Rzemieślnicza itp.);
- kontaktu studentów z samorządem studenckim oraz swoim przedstawicielem w Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, któremu przekazywali swoje uwagi wykorzystywane później do doskonalenia programów studiów.

Program studiów był analizowany i ulepszany w ramach posiedzeń Komisji ds. Kształcenia (Rady Programowej/Zespołu ds. jakości kształcenia), w skład której wchodził reprezentant studentów. Wszelkie proponowane przez wskazaną komisję zmiany w programie studiów były prezentowane przed Radą Wydziału i przez nią zatwierdzane. Jeśli w konsekwencji przeglądu wyników oceny programu, komisja rekomendowała pozostawienie dotychczasowego programu bez zmian, w notatce ze spotkania ujmowano syntetyczne wyniki oceny i przesłanki do pozostawienia stanu dotychczasowego. W badanym okresie na wybranych kierunkach: architektura, budownictwo oraz mechanika i budowa maszyn, programy studiów ulegały zmianom, w wyniku wniosków i rekomendacji wynikających z procesu oceny tych programów.

(akta kontroli str. 202, 207-214, 234-630, 631-700)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wybranych miernikom celów operacyjnych w celu strategicznym „Kształcenie przygotowujące do pracy i funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy” oraz miernikom celów operacyjnych z innych celów strategicznych, pośrednio odnoszącym się do działalności dydaktycznej Uczelni i osiągniętych efektów kształcenia, nie przypisano wskaźników do osiągnięcia, tj. wartości liczbowych lub finansowych. Nieprawidłowość ta została szczegółowo opisana w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości” w obszarze pierwszym tego wystąpienia.

(akta kontroli str.137-138)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację w Politechnice zadań związanych z kształceniem i osiąganiem zaplanowanych efektów kształcenia. Uczelnia opracowała i realizowała strategię, w której jeden z celów strategicznych odnosił się do działalności dydaktycznej i efektów kształcenia. Określono dla niego cele operacyjne oraz działania służące realizacji tych celów. Wskazano też osoby odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych i terminy ich osiągania. W roku akademickim 2019/2020 w Politechnice do grupy pracowników dydaktycznych dołączyło 40 osób, zatrudnionych w niej po raz pierwszy. Wśród nich 25 osób (63% ogółu zatrudnionych w grupie) to pracownicy, którzy przeszli do grupy ze stanowisk badawczo-dydaktycznych. Programy studiów na kierunkach prowadzonych w Uczelni podlegały ocenie i doskonaleniu. W Politechnice opracowano i stosowano narzędzia pozwalające ocenić, czy osiągnięte zostały efekty uczenia. Natomiast prezentowane w ww. celach mierniki, nie zawierały zaplanowanych do osiągnięcia wartości liczbowych lub finansowych, tj. wskaźników. Nie miały one nawet charakteru ogólnego np. „zwiększenie”, „poprawa”, „wzmocnienie”. Nie posiadały one funkcjonalności, które pozwalałyby na dokonanie pomiaru, na ile cele główne strategii zostały zrealizowane.

3. Wydatkowanie środków publicznych przez uczelnie publiczne

Opis stanu
faktycznego

3.1. Politechnika prowadziła samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planów rzeczowo-finansowych, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, i rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w UPSWiN i ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym³⁰ oraz na podstawie uchwał Senatu Akademickiego Politechniki³¹ i Zarządzenia Rektora Politechniki nr 8 z dnia 28 lutego 2020 r.³². W Uczelni sporządzano plany rzeczowo-finansowe, zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami w tym zakresie. W latach 2018-2020 (III kw.) dokonano sześciu zmian, odpowiednio: dwie³³, trzy³⁴ i jedną³⁵, w planach rzeczowo-finansowych Politechniki w zakresie zwiększenia i zmniejszenia kwot dotacji wynikających z decyzji Ministra.

(akta kontroli str. 742-743, 744, 818)

3.2. Przychody Politechniki z działalności operacyjnej w latach: 2018, 2019 i 2020 (III kw.) wynosiły odpowiednio: 336 309,5 tys. zł, 397 217,1 tys. zł i 270 140,1 tys. zł. Przychody z podstawowej działalności operacyjnej wynosiły odpowiednio: 315 943,5 tys. zł, 380 419,5 tys. zł i 259 149,5 tys. zł. Składały się na nie:

- subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego, odpowiednio: 274 216,7 tys. zł i 197 967,7 tys. zł, w 2019 i 2020 r. (III kw); 69,03% i 73,28%³⁶,
- dotacje z budżetu państwa, odpowiednio: 229 815,3 tys. zł, 3 268,1 tys. zł i 1 967,8 tys. zł (68,33%, 0,82% i 0,73%),
- środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, odpowiednio: 81,6 tys. zł, 128,2 tys. zł i 101,2 tys. zł (0,02%, 0,03% i 0,04%),
- opłaty za świadczone usługi edukacyjne odpowiednio: 22 153,9 tys. zł, 19 423,4 tys. zł i 15 832,8 tys. zł (6,59%, 4,89% i 5,86%); w tym na studiach niestacjonarnych odpowiednio: 15 827,5 tys. zł, 12 673,2 tys. zł i 12 094,5 tys. zł (4,71%, 3,19% i 4,48%),
- środki na realizację projektów finansowanych przez NCBiR, odpowiednio: 4 230,5 tys. zł, 3 051,9 zł i 2 027,6 tys. zł (1,26%, 0,77% i 0,75%)

³⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, ze zm. (dalej: UPSW); uchylona ostatecznie z dniem 31 grudnia 2018 r.

³¹ Uchwały Senatu Akademickiego Politechniki nr: 11 z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej ze zm., 129 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie gospodarki finansowej w roku 2019 ze zm., i 204 z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zasad gospodarki finansowej.

³² W sprawie wprowadzenia Zasad podziału, wydatkowania i rozliczania subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w Politechnice Poznańskiej w 2020 r., ze zm.

³³ W 2018 r. w korekcie planu rzeczowo-finansowego z dnia 21.09.2018 r. zwiększono o 818,1 tys. zł dotację na dofinansowanie zadań projakościowych, zmniejszono o 493,0 tys. zł dotację na finansowanie działalności statutowej (Potencjał Badawczy) i zmniejszono o 382,6 tys. zł dotację na finansowanie działalności statutowej (dotacja dla młodych naukowców). W tymże roku w korekcie planu rzeczowo-finansowego z dnia 24.05.2019 r. zwiększono o 1.253,0 tys. zł dotację podstawową i zwiększono o 13 856,0 tys. zł dotację celową zgodnie z umową nr 1734.

³⁴ W 2019 r. w korekcie planu rzeczowo-finansowego z dnia 18.09.2019 roku: zwiększono o 505,0 tys. zł dotację celową zgodnie z umową nr 7034/IA/SP/2019, zwiększono o 1.235,0 tys. zł dotację celową zgodnie z umową nr 7045/IA/SP/2019. W tym samym roku w korekcie planu rzeczowo-finansowego z dnia 20.11.2019 roku: zwiększono o 3.000 tys. zł dotację celową zgodnie z umową nr 1734. W dniu 30.12.2019 r. w korekcie planu rzeczowo-finansowego zwiększono o 3.000 tys. zł dotację celową zgodnie z umową nr 1734.

³⁵ W 2020 r. w korekcie planu rzeczowo-finansowego z dnia 06.08.2020 r. zwiększono o 505,0 tys. zł dotację podmiotową na utrzymanie aparatury badawczej.

³⁶ Wartości procentowe w tym punkcie wystąpienia, wskazują udział poszczególnych rodzajów przychodów j do przychodów ogółem z tej działalności.

- środki na realizację projektów finansowanych przez NCN, odpowiednio: 7 440,2 tys. zł, 9 446,6 tys. zł i 4 330,1 tys. zł (2,21%, 2,38% i 1,60%),
- środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, odpowiednio: 25 928,8 tys. zł, 32 817,4 tys. zł i 19 754 tys. zł (7,71%, 8,26% i 7,31%),
- sprzedaż pozostałych prac i usług badawczych i rozwojowych, odpowiednio: 18 669,7 tys. zł, 19 716,4 tys. zł i 9 408,7 tys. zł (5,55%, 4,96% i 3,48%),
- środki na realizację programów lub przedsięwzięć ustanowionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, odpowiednio: 1 184,91 tys. zł, 374,2 tys. zł i 788,4 tys. zł (0,35%, 0,35% i 0,29%),
- pozostałe przychody z podstawowej działalności operacyjnej, odpowiednio: 14 539,9 tys. zł, 15 678,7 tys. zł i 6 933,7 tys. zł (1,60%, 3,95% i 2,57%); w tym opłaty za korzystanie z domów i stołówek studenckich: 9 224 tys. zł i 3 474,4 tys. zł, w 2019 i 2020 r. (III kw), 2,32% i 1,29%)
- koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki odpowiednio: 1 117,4 tys. zł, 1 297,9 tys. zł i 37,5 tys. zł (0,33%, 0,33% i 0,01%).

Pozostałe przychody wyniosły odpowiednio: 20 366 tys. zł, 16 797,6 tys. zł i 10 990,6 tys. zł (6,06%, 4,23% i 4,07%).

Pozostałe przychody operacyjne wyniosły odpowiednio: 20 337,3 tys. zł, 16 735,2 tys. zł i 10 980,7 tys. zł (6,05%, 4,21% i 4,06%).

(akta kontroli str. 819)

3.3. Koszty Uczelni w układzie rodzajowym w działalności operacyjnej w latach: 2018 r., 2019 r. 2020 (III kw.) wynosiły odpowiednio: 337 467,5 tys. zł, 361 215,3 tys. zł i 227 895,3 tys. zł. Składały się na nie koszty podstawowej działalności operacyjnej w wys. odpowiednio: 335 505,3 tys. zł, 358 547,6 tys. zł i 227 740,8 tys. zł, w tym:

- amortyzacja, odpowiednio: 24 924,6 tys. zł, 22 037,2 tys. zł i 13 879 tys. zł (7,39%, 6,10% i 6,09%³⁷),
- zużycie materiałów i energii, odpowiednio: 22 335,6 tys. zł, 24 927,8 tys. zł i 14 112,4 tys. zł (6,62%, 6,90% i 6,19%),
- usługi obce, odpowiednio: 24 798,3 tys. zł, 27 589,5 tys. zł i 16 251,8 tys. zł (7,35%, 7,64% i 7,13%),
- podatki i opłaty, odpowiednio: 494,8 tys. zł, 775,5 tys. zł i 525,1 tys. zł (0,15%, 0,21% i 0,23%),
- wynagrodzenia, odpowiednio: 194 268,5 tys. zł 202 138,1 tys. zł 137 329,5 tys. zł (57,57%, 55,96% i 60,26%); w tym wynikające ze stosunku pracy 171 998,4 tys. zł, 179 748,9 tys. zł i 128 472,5 tys. zł (50,97%, 49,76% i 56,37%),
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, odpowiednio: 55 246,6 tys. zł, 59 921,4 tys. zł i 43 688,4 tys. zł (16,37%, 16,59% i 19,17%),
- pozostałe koszty rodzajowe odpowiednio: 13 525,2 tys. zł 13 405,2 tys. zł i 3 936 tys. zł (4,01%, 3,71% i 1,73%),
- ogółem koszty rodzajowe wyniosły odpowiednio: 335 593,6 tys. zł, 350 794,7 tys. zł i 229 722,2 tys. zł (99,44%, 97,12% i 100,80%),

oraz:

³⁷ Wartości procentowe w tym punkcie wystąpienia, wskazują udział poszczególnych rodzajów kosztów Uczelni do kosztów ogółem.

- pozostałe koszty ,odpowiednio: 1 962,2 tys. zł, 2 667,7 tys. zł i 154,5 tys. zł (0,58%, 0,74% i 0,07%),
- pozostałe koszty operacyjne, odpowiednio: 1 938,9 tys. zł, 2 614,8 tys. zł i 145,7 tys. zł (0,57%, 0,72% i 0,06%).

Koszty działalności Uczelni, w układzie kalkulacyjnym, w analogicznym okresie dla działalności:

- dydaktycznej, wyniosły odpowiednio: 197 602,7 tys. zł, 204 099,6 tys. zł i 130 864,9 tys. zł,
- badawczej, wyniosły odpowiednio: 52 152 tys. zł , 54 608,3 tys. zł i 27 104 tys. zł,
- socjalno-bytowej wyniosły odpowiednio: 223,6 tys. zł, 12 773,4 tys. zł i 7 374,1 tys. zł.

Suma kosztów dla tych rodzajów działalności wynosiła odpowiednio: 249 978,3 tys. zł, 271 481,3 tys. zł i 165 343, tys. zł. Ogółem koszty bezpośrednie wyniosły odpowiednio: 251 095,7 tys. zł, 272 779,2 tys. zł i 165 380,5 tys. zł. Koszty pośrednie wyniosły odpowiednio: 84 409,6 tys. zł, 85 768,4 tys. zł i 62 360,3 tys. zł, w tym: koszty wydziałowe odpowiednio: 49 199,5 tys. zł, 45 008 tys. zł i 30 452,5 tys. zł, oraz koszty ogólnouczelniane odpowiednio: 35 210,1 tys. zł, 40 760,4 tys. zł i 31 907,8 tys. zł. Łączna suma kosztów Uczelni w układzie kalkulacyjnym wyniosła odpowiednio: 335 505,3 tys. zł, 358 547,6 tys. zł i 227 740,8 tys. zł.

W obowiązującej Strategii wysokość i struktura kosztów nie została określona.

(akta kontroli str. 820, 821)

3.4. W poszczególnych latach badanego okresu Uczelnia osiągnęła dodatni wynik finansowy. Rektor wyjaśnił, że niewielki poziom zysku w 2018 r. (486,8 tys. zł) nie miał istotnego wpływu na realizację zadań i celów Politechniki. Zysk osiągnięty w 2019 r. na poziomie 37 918,4 tys. zł, wynikał przede wszystkim z przesunięcia realizacji części zadań, w tym zadań badawczych, na 2020 r., i pozyskania w trakcie roku dodatkowych środków z budżetu państwa na realizację zadań Uczelni. Został on przeznaczony w 2020 r. na realizację zadań niezrealizowanych w 2019 r., a środki pieniężne na spłatę kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na budowę budynku WAIWIZ.

(akta kontroli str. 743, 822)

3.5. Łączna kwota dotacji przekazanych przez Ministra w 2018 r. wyniosła 279 326,4 tys. zł i została całkowicie wykorzystana. Łączna kwota dotacji i subwencji, które Minister przekazał Politechnice w 2019 r. i 2020 r. wyniosła odpowiednio, 295 086,4 tys. zł i 214 991,2 tys. zł³⁸. Środki przekazane w 2019 r. wykorzystano w 99,94%, natomiast wykorzystanie środków w 2020 r. (do 30 września 2020 r.) wynosiło 77,67%. Rektor dokonał podziału subwencji zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię wewnętrznymi regulacjami w tym zakresie³⁹. W 2019 r., w którym

³⁸ Do dnia 30 września 2020 r.

³⁹ W oparciu o: Uchwałę nr 129/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie gospodarki finansowej w roku 2019, Uchwałę nr 174/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 129/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie gospodarki finansowej w roku 2019, Zarządzenie nr 8 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 28 lutego 2020 r. (RO/II/8/2020) w sprawie wprowadzenia Zasad podziału, wydatkowania i rozliczania subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w Politechnice Poznańskiej w 2020 r., Zarządzenie nr 31 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 5 czerwca 2020 r. (RO/W31/2020) w sprawie wysokości kosztów ogólnouczelnianych, kosztów centrów i jednostek wspomagających kształcenie oraz funduszy centralnych, Zarządzenie nr 32 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 15 czerwca 2020 r. (ROA/II/32/2020) w sprawie zmiany Zasad podziału, wydatkowania i rozliczania subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w Politechnice Poznańskiej w 2020 r.

wprowadzono subwencję na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego, pochodzące z niej środki, podzielono proporcjonalnie do środków przyznanych jednostkom w ramach dotacji na działalność dydaktyczną i badawczą w 2018 r., z zachowaniem ww. podziału. W 2020 r., podziału subwencji dokonano w oparciu o zasady gospodarki finansowej⁴⁰, które uwzględniały sposoby podziału tych środków, określone we właściwym rozporządzeniu Ministra⁴¹. Obowiązujące zasady określały m.in.: podział subwencji pomiędzy wydziały oraz minimalny odsetek kwoty subwencji, który należy przeznaczyć na subwencję badawczą.

Środki dotacji podstawowej przekazane w 2018 r. oraz środki z subwencji otrzymane w latach 2019-2020 Politechnika gromadziła na wyodrębnionych rachunkach bankowych. Od 3 stycznia 2020 r. środki subwencji były przelewane przez Ministra na wyodrębniony rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ze środków subwencji w latach 2019-2020 (III kw.) Uczelnia sfinansowała koszty wynagrodzeń osobowych⁴², w wysokości odpowiednio: 123.813.464,28 zł (w tym pochodne 19.585.159,58 zł) i 99.580.629,49 zł (w tym pochodne 15.362.668,60 zł) zł, oraz wynagrodzeń bezosobowych w wysokości odpowiednio: 4.956.518,01 zł (w tym pochodne 416 118,15 zł) i 2.218.763,26 zł (w tym pochodne 201.344,07 zł).

(akta kontroli str. 823-824, 826, 827-828, 830-877, 878-879, 880-942)

Kwota miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia brutto nauczycieli akademickich w roku akademickim 2019/2020⁴³, w grupie dydaktycznej, badawczo-dydaktycznej oraz badawczej, na stanowisku:

- profesora zwyczajnego, wynosiła odpowiednio: od 7000 do 9330 zł, od 6500 do 15545 zł i od 6730 do 13940 zł,
- profesora uczelni, wynosiła odpowiednio: od 5420 do 7740 zł, od 5530 do 10070 zł i 10400 zł
- adiunkta ze stopniem doktora, wynosiła odpowiednio: od 4680 do 6600 zł, od 4680 do 6420 zł, i od 5250 do 15167zł,
- asystenta ze stopniem doktora, wynosiła odpowiednio: od 3925 do 5000 zł, od 3525 do 4600 zł, i od 4120 do 11018 zł,
- asystenta z tytułem magistra, wynosiła odpowiednio: od 3205 do 4025 zł, od 3205 do 4425 zł, i od 3493 do 10800 zł,

w grupie dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej na stanowisku adiunkta ze stopniem dr hab. wynosiła odpowiednio: od 5000 do 6990 zł i od 5105 do 8820 zł, oraz, w grupie dydaktycznej na stanowisku:

- wykładowcy ze stopniem doktora wynosiła od 3875 do 5000 zł,
- wykładowcy z tytułem zawodowym magistra wynosiła od 3525 do 5200 zł,
- docenta ze stopniem doktora wynosiła od 5835 do 6081 zł,
- instruktora ze stopniem doktora wynosiła 4920 zł,
- lektora ze stopniem doktora wynosiła 3525 zł,

⁴⁰ Uchwała Nr 204/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki z dnia 18 grudnia 2019 r.w sprawie uchwalenia zasad gospodarki finansowej.

⁴¹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych. Dz.U. 2019 poz. 1838.

⁴² W ujęciu kosztów bezpośrednich. Kwestor Politechniki wyjaśnił, że nie jest możliwe na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej w Uczelni wskazanie całkowitych kosztów wynagrodzeń sfinansowanych z otrzymanej subwencji dla lat 2019-2020. Wyodrębnienie takie jest możliwe wyłącznie dla wynagrodzeń stanowiących koszty bezpośrednie prowadzonej działalności.

⁴³ Bez dodatków zadaniowych i specjalnych, wg stanu na 1.10.2020 r.

- starszego wykładowcy z tytułem zaw. magistra wynosiła 4120 do 5000 zł,
- wykładowcy z tytułem zawodowym magistra wynosiła od 3525 do 5200 zł,
- lektora z tytułem zaw. magistra wynosiła od 3525 do 4200 zł,
- instruktora z tytułem zaw. magistra wynosiła 3525 zł.

(akta kontroli str.829)

3.6. Badaniem kontrolnym w zakresie wydatkowania i rozliczania środków finansowych z tytułu dotacji celowych na realizację inwestycji związanych z kształceniem oraz działalnością naukową objęto zadania pn.: „Dostawa, montaż i uruchomienie fabrycznie nowego mullifunkcjonalnego mikroskopu sił atomowych z oprzyrządowaniem do charakteryzacji morfologii, właściwości fizykochemicznych, elektrycznych i termicznych powierzchni materiałów, wraz z przeszkoleniem pracowników” z 2018 r.⁴⁴ (poniesione nakłady: 1 719,70 tys. zł, w tym środki własne 51,59 tys. i dotacja celowa 1 668,11 tys. zł), „Budynek Wydziału Architektury i Wydziału Inżynierii Zarządzania Politechniki” realizowany w latach 2017-2020⁴⁵ (poniesione nakłady: 90 058,66 tys. zł, w tym: środki własne 25 484,60 tys. zł, dotacja celowa 23 591,442 tys. zł⁴⁶ i kredyt 40 982,62 tys. zł) oraz „Modułowy dynamiczny system obserwacji optycznych”⁴⁷, zadanie rozpoczęte w 2019 r., planowane zakończenie w 2021 r. (poniesione nakłady: 1 320,52 zł⁴⁸, w tym dotacja celowa 1 320,52 tys. zł).

Zakresy zakończonych zadań w trakcie ich realizacji nie uległy zmianom. Zostały one zrealizowane i rozliczone w umówionych terminach.

Z informacji zawartych w raporcie końcowym i rozliczeniu finansowym zakończonej inwestycji z zakresu dużej lub strategicznej infrastruktury badawczej wynikało, że mikroskop sił atomowych, niezbędny do badań teksturalnych, charakterystyki morfologii, właściwości fizykochemicznych, elektrycznych i termicznych powierzchni materiałów, uzupełnił istniejące zaplecze badawcze Wydziału Technologii Chemicznej umożliwiając realizację bardziej zaawansowanych prac badawczych, szczególnie w dziedzinie inżynierii materiałowej, zaawansowanych technologii nanomateriałów, nanokompozytów, polimerów oraz materiałów stosowanych w elektrochemii.

Kanclerz wyjaśnił, że budynek Wydziału Architektury i Wydziału Inżynierii Zarządzania to nowoczesne przestrzenie służące integracji środowiska akademickiego. Dzięki obiektowi zlokalizowano kilka dyscyplin naukowych w jednym miejscu, co zwiększyło możliwość wymiany wiedzy, know how i doświadczeń w środowisku akademickim. W budynku stworzono nową jakość laboratoriów dydaktycznych i naukowych, istotnie poprawiły się warunki pracy dla kadry akademickiej i studentów oraz komfort i poczucie bezpieczeństwa wszystkich użytkowników budynku.

Wnioskodawcy z Instytutu Automatyki i Robotyki Politechniki⁴⁹ dysponują już przestrzenią (laboratorium SkyLab), w której będzie można w pełni wykorzystać potencjał budowanej aparatury MDSO2. Będzie ona komplementarna do obecnie realizowanego grantu NCN Opus, którego zasadniczym celem jest opracowanie

⁴⁴Decyzja nr 6825/IA/SP/2018 i umowa nr 80/2018 zawarta w dniu 19.10.2018 r. przez Politechnikę i MSA System Łukasz Zarodkiewicz.

⁴⁵ Umowa nr 1734 z 17 grudnia 2017 r. pomiędzy MN iS i Politechniką o udzieleniu dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. „Budynek Wydziału Architektury i Wydziału Inżynierii Zarządzania Politechniki” wraz z aneksami.

⁴⁶ W 2017 r. - 4.000 zł, 2018 r. - 5.909,61 zł, 2019 r. - 13.681,83 zł.

⁴⁷ Umowa 7034/IA/SP/2019 MDSO

⁴⁸ Do 30.09.2020 r.

⁴⁹ Wniosek szczególny o finansowanie inwestycji związanej z działalnością naukową w zakresie inwestycji aparaturowej z sierpnia 2019 r.

nowych algorytmów sterowania dla zrobotyzowanego montażu teleskopu astronomicznego. Prowadzone będą badania nad montażem wykorzystującym napędy bezpośrednie w zrobotyzowanym montażu o nowatorskiej konstrukcji, opartym całkowicie na polskim know-how. Badania będą się koncentrować na metodach i technikach sterowania, które mają zapewnić precyzję i szybkość pozycjonowania porównywalną lub przewyższającą rozwiązania klasyczne, stosowane w nielicznych systemach dostępnych na rynkach zagranicznych, które cechują się niewystarczającą funkcjonalnością (w tym niewystarczającym poziomem diagnostyki, ograniczoną autonomią i zdolnością śledzenia obiektów niegwiazdowych, takich jak sztuczne satelity Ziemi, człony rakiet, itp.).

Badaniem kontrolnym w zakresie wydatkowania i rozliczania środków finansowych z tytułu dotacji podmiotowej na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej objęto: nakłady na remont wejścia do domu studenckiego nr 4, zbudowanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych w 2018 r. (7386,2 zł), wydatki na przeprowadzenie oceny dostępności architektonicznej (audyt dostępności) wybranych obiektów użyteczności publicznej Politechniki wraz z rekomendacjami zmian poprawiających dostępność obiektu oraz zapewnianych usług w 2019 r. (153 750 zł brutto) oraz zakup 15 lup elektronicznych w 2019 r. za 70 350 zł brutto. Środki z dotacji zostały wykorzystane celowo, zgodnie z jej przeznaczeniem.

Badaniem kontrolnym w zakresie wydatkowania i rozliczania środków finansowych z tytułu dotacji podmiotowej przeznaczoną na finansowanie zwiększenia stypendiów doktoranckich dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów w uczelni, objęto 30 decyzji Rektora z lat 2018-2020 przyznających zwiększone stypendium doktoranckie z dotacji projakościowej. Wyboru 30% najlepszych doktorantów dokonywano zgodnie z przyjętymi kryteriami ustalonymi w Regulaminie przyznawania stypendium doktoranckiego z budżetu państwa na zadania związane z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich oraz zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych w Politechnice⁵⁰. W latach akademickich 2017/2018-2020/2021 przyznano odpowiednio: 129, 121, 95 i 79 takich stypendiów. Odsetek liczby przyznanych stypendiów, powiększonych o kwoty z dotacji projakościowej, do liczby doktorantów, w tym okresie, wynosił odpowiednio: 28,73%, 28,61% 27,62% i 28,11%.

(akta kontroli str. 945, 947-1272, 1188)

3.7. Politechnika nie uczestniczyła w konkursach "Inicjatywa doskonałości - Uczelnia badawcza" oraz "Regionalna inicjatywa doskonałości" z uwagi na niespełnianie wymogów formalnych. W przypadku konkursu "Inicjatywa doskonałości - Uczelnia badawcza", Politechnika nie spełniała żadnego z warunków, o których mowa w art. 305 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁵¹; w przypadku konkursu "Regionalna inicjatywa doskonałości" Politechnika nie spełniała żadnego z warunków, o których mowa w pkt 2.2.1 ogłoszenia o konkursie.

(akta kontroli str.740)

3.8. W 2020 r. Uczelnia poniosła dodatkowe koszty związane z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV-2 w wysokości 972 956,96 zł, w tym: 343 816,12 zł na środki

⁵⁰ Stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 13 Rektora Politechniki z dnia 20 czerwca 2016 r. (RO/W13/2016) w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich.

⁵¹ Dz.U. 2018 poz. 1669

ochrony indywidualnej, 98 807,41 zł na dozowniki, kombinezony i termometry, 324 479,55 zł na wyposażenie (w tym: zestawy multimedialne, laptopy), 51 551,88 zł na licencje aplikacji ZOOM oraz 154 302,00 zł na serwery i przełącznik sieciowy. Rektor wyjaśnił, że Politechnika jest w trakcie trzech procedur przetargowych na zakup sprzętu komputerowego niezbędnego do zdalnej pracy i nauki o łącznej szacunkowej wartości zamówienia (brutto) 725 223,99 zł. Ponadto od października 2020 r. Politechnika uruchomiła czynne przez całą dobę biuro ds. SARS CoV-2, do którego obsługi zatrudniono na umowy zlecenia łącznie 10 osób.

(akta kontroli str. 740, 1273-1296)

3.9. Roczne sprawozdania finansowe Uczelni za lata 2018-2019 były poddawane badaniu przez firmę audytorską, zgodnie z art. 410 UPSWiN. W sprawozdaniach z badań nie sformułowano zastrzeżeń ani rekomendacji, nie wskazano również zagrożeń w kontynuowaniu działalności.

(akta kontroli str. 1297-1369)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie przez Politechnikę środków publicznych. Uczelnia prowadziła gospodarkę finansową na podstawie rzetelnych planów rzeczowo-finansowych, opracowanych terminowo, na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie oraz prawidłowo dokonywano zmian w tych planach. Uczelnia gromadziła środki finansowe przyznane przez Ministra na zadania wskazane w UPSWiN, na odrębnym rachunku bankowym. Podział subwencji na lata 2019-2020 był zgodny z przyjętymi zasadami, określonymi w uchwałach Senatu Akademickiego Politechniki i zarządzeniach Rektora. Politechnika prawidłowo i celowo wydatkowała oraz prawidłowo rozliczyła środki finansowe z tytułu dotacji celowych i podmiotowych, w tym środki dotacji celowej na zadania inwestycyjne oraz z tytułu subwencji, a roczne sprawozdania finansowe Uczelni były poddawane badaniu przez firmę audytorską.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o uwzględnienie w nowej strategii Politechniki m.in.: wskaźników osiągnięcia oczekiwanych rezultatów (mierników).

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 18 grudnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Zbigniew Truszkowski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

z up. Grzegorz Malesiński
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis